

Raadsvergadering
28 mei 2020

Agendanummer

Onderwerp
Concept Regionale Energiestrategie West-Brabant

Steenbergen; 14 april 2020

Aan de raad,

1. Inleiding

Op 4 maart 2020 heeft u de Contourennotitie RES West-Brabant consulterend behandeld. Van deze consultatie is een verslag op hoofdlijnen gemaakt dat is toegestuurd aan de regio (zie bijlage 1). Ook de raden van de vijftien andere gemeenten in de regio West-Brabant, de algemene besturen van de waterschappen Brabantse Delta en Rivierenland en de Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant hadden de afgelopen periode de gelegenheid om een reactie te geven, evenals betrokken stakeholders.

Wij bieden u hierbij de Concept Regionale Energiestrategie West-Brabant ter besluitvorming aan samen met het (technische) achtergrondrapport (zie bijlagen 2 en 3). Bijgevoegd is ook de reactiebrief met een reactie op de uitkomsten van de consultatieronde (zie bijlage 4).

2. Achtergrond

Nederland heeft als doel om in 2050 95% minder CO₂ uit te stoten (en al 49% in 2030) ten opzichte van 1990. Deze doelen zijn vastgelegd in de Klimaatwet. In het Klimaatakkoord staan afspraken en maatregelen om de uitstoot van broeikasgas tegen te gaan en de CO₂-reductiedoelstelling van minimaal 49% in 2030 te behalen.

Het Klimaatakkoord is tot stand gekomen via vijf sectortafels: Elektriciteit, Industrie, Gebouwde Omgeving, Landbouw en Landgebruik en Mobiliteit. Per sector is een CO₂-emissiereductiedoelstelling vastgesteld en zijn afspraken gemaakt om deze doelstelling te bereiken. De sectortafel Elektriciteit heeft onder meer de ambitie om in 2030 35 Terrawattuur (TWh) grootschalige hernieuwbare elektriciteit op land gerealiseerd te hebben.

De Regionale Energiestrategie (RES) is een instrument om te komen tot een regionaal afgestemde bijdrage aan de nationale klimaatdoelen. Het gaat om 1) de duurzame opwekking van elektriciteit, 2) de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en 3) de daarvoor benodigde opslagcapaciteit en infrastructuur. De RES heeft een horizon van 2030 met een doorkijk naar 2050. De focus van de RES ligt op de opgaven van de sectortafels Gebouwde Omgeving en Elektriciteit.

De gemeente Steenbergen werkt binnen de regio West-Brabant gezamenlijk met de volgende partijen aan de RES: de gemeenten Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Woensdrecht en Zundert, de provincie Noord-Brabant, het waterschap Brabantse Delta, het waterschap Rivierenland en netbeheerder Enexis.

De gemeentelijke Visie Energie en Ruimte heeft een sterke relatie met de RES. In de Energiemix, die is opgenomen in de Visie Energie en Ruimte, komt naar voren dat er voor onze opgave tot 2030 (49% energieneutraal) onder meer 93 hectare aan zonnevelden benodigd is. De gemeentelijke doelstelling is om in 2040 energieneutraal te zijn. De 93 hectare aan zonnevelden is overgenomen in de Concept RES.

3. Overwegingen

Alle betrokken overheden hebben aangegeven zich op hoofdlijnen te kunnen vinden in de contourennotitie. Wel zijn er aandachtspunten, zorgen en (bestuurlijke) vragen meegegeven. Diverse reacties hebben geleid tot aanpassing van de contourennotitie en zijn verwerkt in de Concept Regionale Energiestrategie West-Brabant. Andere reacties worden meegenomen bij de uitwerking van de definitieve RES.

Windpark Karolinapolder

U benadrukte tijdens de consultatie dat u het niet eens bent met het besluit van de provincie Noord-Brabant om een omgevingsvergunning te verlenen voor het windpark Karolinapolder te Dinteloord. U heeft verzocht om in de RES op te nemen dat de gemeente conform het Coalitieakkoord 2019-2022 'Aan de slag!' toestaat dat *"er langs het Volkerak in de Dinteloordse polders in een lijnopstelling maximaal 8 windturbines (gezien vanuit Dinteloord in de richting Steenbergen) met een tiphoogte lager dan 150 meter worden geplaatst."*

In de Concept RES is dit verzoek verwerkt door de reeds opgenomen voetnoot aan te vullen (zie bijlage 1, pagina 11) en een verwijzing naar deze voetnoot op te nemen op de Elektriciteitskaart (zie bijlage 1, pagina 8). De tekst in de voetnoot is nu als volgt: *"De gemeente Steenbergen en andere partijen zijn het niet eens met de besluitvorming van de provincie inzake de vergunningverlening voor de windmolens in de Karolinapolder en zijn in beroep gegaan bij de Raad van State. De gemeente verleent medewerking aan de realisatie van maximaal acht windturbines in lijnopstelling (gezien vanuit Dinteloord in de richting van Steenbergen) met een tiphoogte lager dan 150 meter. De kaart/tekst in de RES met betrekking tot het windpark Karolinapolder zal worden aangepast aan de feitelijke situatie die ontstaat na uitspraak van de Raad van State in de nu lopende beroepsprocedure."*

Daarnaast waren de windturbines in de Karolinapolder in de Contourennotitie RES West-Brabant op de Elektriciteitskaart ingetekend als 'repowering'. Zowel tijdens ambtelijke als bestuurlijke overleggen was al verzocht om dit aan te passen, aangezien de gemeente Steenbergen van mening is dat er bij windpark Karolinapolder geen sprake is van opschaling en dit een belangrijk argument is in het door de gemeente aangetekende beroep tegen het besluit van de provincie om de omgevingsvergunning te verlenen. Dit verzoek was echter ten tijde van de consultatieronde nog niet verwerkt.

In de Concept RES zijn de windturbines in de Karolinapolder nu als 'vergunde windturbines, nog niet onherroepelijk' aangeduid op de Elektriciteitskaart (zie bijlage 1, pagina 8). De Elektriciteitskaart zal worden aangepast aan de feitelijke situatie die ontstaat na uitspraak van de Raad van State in de nu lopende beroepsprocedure omtrent windpark Karolinapolder.

Verplichte obstakelverlichting windturbines

Ook verzocht u tijdens de consultatie om de concrete bijdragen van het Rijk, die benodigd zijn voor uitvoering van de West-Brabantse strategie en die benoemd werden in de contourennotitie, aan te vullen met een pleidooi voor het laten vervallen van verplichte obstakelverlichting bij windturbines met een tiphoogte hoger dan 150 meter.

Aan dit verzoek is gehoor gegeven. In de Concept RES is de gewijzigde regelgeving op het gebied van obstakelverlichting als aandachtspunt benoemd (zie bijlage 1, pagina 31).

Deadline RES en het Coronavirus

Vanwege de maatregelen tegen de verspreiding van het Coronavirus is op 8 april 2020 door het Nationaal Programma Regionale Energiestrategie (NPRES) bekend gemaakt dat het tijdschema voor het opleveren van de RES wordt verruimd. De deadline voor het aanleveren van de bestuurlijk vastgestelde Concept RES is verschoven van 1 juni 2020 naar 1 oktober 2020. Wel blijft 1 juni 2020 een belangrijke momentopname, ook om recht te doen aan het harde werken in de regio's tot nu toe. Alle regio's dienen op 1 juni de (voorlopige) Concept RES aan te leveren, zodat het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) een tussentijdse kwalitatieve analyse kan uitvoeren. Daarbij moeten de regio's aangeven welk besluitvormingstraject, volgens welke planning, nog beoogd is.

In de regio West-Brabant beschikken we over een volwaardige Concept RES. Daarom wordt de Concept RES nu ter besluitvorming aan u voorgelegd.

Juridische status RES

De Concept RES heeft geen juridische status. Er kunnen daarom ook nog geen rechten aan ontleend worden. De RES moet juridische status gaan krijgen in de verankering in het instrumentarium van de Omgevingswet. De definitieve RES is, na vaststelling, bestuurlijk bindend en heeft daarmee de status van een beleidsstuk.

4. Middelen

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties. Het Rijk heeft een bijdrage van € 1.500.000,- ter beschikking gesteld aan de regio West-Brabant voor het opstellen van de RES en het uitvoeren van bijbehorende activiteiten.

5. Risico's*Besluitvorming betrokken overheden*

Alle betrokken overheden dienen een besluit te nemen over de Concept RES. Doordat de deadline voor het aanleveren van de bestuurlijk vastgestelde Concept RES is gewijzigd van 1 juni 2020 naar 1 oktober 2020, kan het zijn dat diverse betrokken overheden gebruik wensen te maken van deze tijd om een besluit te nemen in verband met de maatregelen tegen de verspreiding van het Coronavirus. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat andere betrokken overheden niet akkoord gaan met de Concept RES.

In de regio West-Brabant beschikken we echter over een volwaardige Concept RES. Alle betrokken partijen hebben tijdens de consultatieronde de gelegenheid gehad om een reactie te geven op de Contourennotitie RES West-Brabant. Daarom heeft de kopgroep RES West-Brabant aan alle betrokken overheden het verzoek gedaan om, ondanks mogelijke beperkingen door de maatregelen tegen de verspreiding van het Coronavirus, de besluitvormingsprocedure op te starten.

6. Communicatie/Aanpak

De regio West-Brabant zal op 1 juni 2020, onder voorbehoud van besluitvorming, de Concept RES overhandigen aan de landelijke overheid. Alle dertig regio's dienen uiterlijk 1 oktober 2020 de bestuurlijk vastgestelde Concept RES aan het Rijk aan te bieden. Tussen 1 oktober 2020 en 1 februari 2021 analyseert het Planbureau voor de Leefomgeving in samenwerking met het NPRES alle dertig Concept RES'en en voorziet de regio's van een terugkoppeling. Afhankelijk van de inhoud van deze terugkoppeling dient de Concept RES aangepast te worden. Uiterlijk 1 juli 2021 dienen alle regio's de definitieve RES, ook wel de RES 1.0 genoemd, aan het Rijk aan te bieden. De RES moet vervolgens minimaal eens in de twee jaar herzien worden.

7. Voorstel

1. Kennis te nemen van de reactiebrief over de consultatieronde Contourennotitie RES West-Brabant;
2. De Concept Regionale Energiestrategie West-Brabant vast te stellen;
3. In te stemmen met de aanbieding van de Concept Regionale Energiestrategie West-Brabant aan het Rijk.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Steenbergen,
de loco-secretaris,

de burgemeester,

drs. H.C. de Korte, MCM

R.P. van den Belt, MBA

Bijlagen

1. Verslag consultatie Contourennotitie RES West-Brabant (BM2001069)
2. Concept Regionale Energiestrategie West-Brabant (met revisies)
3. Achtergrondrapport RES West-Brabant (inclusief bijlagen)
4. Reactiebrief consultatie Contourennotitie RES West-Brabant